RO

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 27 ianuarie 2010

cu privire la procedura administrării speciale inițiate de Banca Națională a României în cazul instituțiilor de credit aflate în dificultate

(CON/2010/12)

Introducere şi temei juridic

La 6 ianuarie 2010, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Băncii Naționale a României (BNR) o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la un proiect de lege pentru modificarea şi completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit şi adecvarea capitalului (denumit în continuare „proiectul de lege").

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolele 127 alineatul (4) şi 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene şi pe articolul 2 alineatul (1) a treia şi a şasea liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare[1], întrucât proiectul de lege se referă la BNR şi la normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor şi piețelor financiare.

În conformitate cu articolul 17.5 teza întâi din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul proiectului de lege

1.1 Proiectul de lege are drept scop modificarea procedurii administrării speciale prevăzute în prezent de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit şi adecvarea capitalului (denumită în continuare „OUG nr. 99/2006"). Obiectivul este acela de a furniza BNR instrumente suplimentare pentru a răspunde rapid şi eficient în cazul unei instituții de credit aflate în dificultate şi de consolida puterile administratorului special prin prevederea în mod explicit a posibilității acestuia de a implementa cu promptitudine o gamă largă de măsuri de restructurare cu privire la o astfel de instituție de credit. OUG nr. 99/2006 reprezintă principalul act normativ care reglementează activitatea instituțiilor de credit şi a societăților de servicii de investiții financiare pe teritoriul României, precum şi supravegherea prudențială a acestora şi supravegherea sistemelor de plăți şi a sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare. Proiectul de lege face parte din modificările legislative care urmează să fie adoptate de România, astfel cum a fost

1 JO L 189, 3.7.98, p. 42.

convenit în timpul negocierilor recente dintre guvernul român, pe de o parte, şi Fondul Monetar Internațional şi Uniunea Europeană, pe de altă parte.

1.2 În plus, proiectul de lege are drept scop asigurarea unui grad mai mare de siguranță juridică cu privire la măsurile adoptate în cursul administrării speciale astfel încât acestea să nu poată fi suspendate sau anulate de către o instanță judecătorească şi nici să nu fie supuse acordului creditorilor instituției de credit. Principalele teme se referă la:

- procedura administrării speciale, inclusiv condițiile şi perioada de timp pentru care această procedură poate fi impusă, caracteristicile şi atribuțiile administratorului special şi măsurile care pot fi luate în cursul acestei proceduri;
- prerogativele BNR în cazul procedurii administrării speciale. În ceea ce priveşte numirea administratorului special, proiectul de lege extinde prerogativele BNR, permițându-i să stabilească în mod specific obiectivele, atribuțiile şi remunerația persoanei/persoanelor desemnate, precum şi nivelul cheltuielilor care pot fi angajate în îndeplinirea atribuțiilor autorizate (a se vedea, în special, Secțiunea 2 din Capitolul VIII din proiectul de lege).

2. Observații cu caracter general

2.1 Autoritatea care a transmis solicitarea de emitere a unui aviz a informat BCE că proiectul de lege urmează a fi adoptat până la 31 martie 2010. Având în vedere acest fapt, aceasta invocă derogarea prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Decizia 98/415/CE a Consiliului, care, pentru cazuri de urgență deosebită, permite o reducere a termenului limită minim de o lună pentru prezentarea avizului BCE, şi solicită BCE să adopte acest aviz până la 31 ianuarie 2010. Totuşi, BCE ar dori să atragă atenția autorității care a transmis solicitarea de emitere a unui aviz asupra faptului că cea de a doua teză a articolului 4 din Decizia 98/415/CE prevede că BCE trebuie consultată „în timp util" în raport cu procesul legislativ. Aceasta implică efectuarea consultării într-o etapă a procesului legislativ care să asigure BCE o perioadă de timp suficientă pentru examinarea propunerilor legislative şi pentru adoptarea avizului său în versiunile lingvistice necesare şi care, de asemenea, să permită autorităților naționale relevante să ia în considerare avizul BCE înainte de adoptarea prevederilor respective.

2.2 BCE observă faptul că dispozițiile proiectului de lege extind prerogativele BNR şi îşi reafirmă punctul de vedere conform căruia atribuțiile care trebuie îndeplinite de BNR pentru a contribui la realizarea măsurilor de stabilizare din domeniul bancar la nivel național trebuie realizate într-o manieră pe deplin compatibilă cu independența instituțională şi financiară a BNR şi care asigură îndeplinirea corespunzătoare a misiunilor sale actuale care îi revin în temeiul Tratatului şi al Statutului Sistemului European al Băncilor Centrale şi al Băncii Centrale Europene[2]. În plus, BNR ar trebui să fie în măsură să dispună, în mod independent, de resurse financiare şi de personal suficiente, atât din punct de vedere cantitativ, cât şi calitativ, pentru îndeplinirea misiunilor legate

2 A se vedea punctul 3.7 din Avizul BCE CON/2008/68. Toate avizele BCE sunt publicate pe site-ul BCE la adresa www.ecb.europa.eu.

de Sistemul European al Băncilor Centrale şi a propriilor sale atribuţii, inclusiv a noilor atribuţii prevăzute de proiectul de lege[3].

2.3.1 BCE apreciază intenţia proiectului de lege de a spori caracterul preventiv al acţiunilor care pot fi luate pentru ameliorarea situaţiei financiare a instituţiilor de credit aflate în dificultate. Mai mult, BCE susţine extinderea răspunderii celor implicaţi în procedura administrării speciale în scopul asigurării stabilităţii financiare şi protejării intereselor deponenţilor instituţiei de credit.

2.3.2 BCE înţelege că proiectul de lege are drept scop: (i) să permită administratorului special să adopte în cazul instituţiilor de credit aflate în dificultate o gamă mai largă de măsuri de restructurare; (ii) să asigure faptul că măsurile pentru soluţionarea situaţiilor de criză adoptate în cursul procedurii administrării speciale cu privire la o instituţie de credit nu pot fi suspendate sau anulate de o instanţă judecătorească şi nu fac obiectul acordului creditorilor; (iii) să specifice elementul care determină în mod imperativ numirea rapidă şi cu un mandat bine determinat a unui administrator special, în temeiul unui indicator reglementat. BCE subliniază faptul că criza financiară a dovedit importanţa unui sistem eficient de soluţionare a situaţiilor de criză şi a impus desfăşurarea atât la nivel internaţional, cât şi la nivel european, a unor analize cu privire la îmbunătăţirea instrumentelor aflate la dispoziţia autorităţilor competente pentru situaţiile de criză. În acest context, BCE apreciază măsurile cuprinse în proiectul de lege în vederea sporirii capacităţii BNR de a răspunde în mod rapid şi eficient în cazul unei instituţii de credit aflate în dificultate. Viitoarele propuneri legislative ale Comisiei Europene cu privire la instrumentele de intervenţie rapidă şi la soluţionarea situaţiilor de criză pot conduce la necesitatea unei ameliorări ulterioare a cadrului legal naţional.

3. Observaţii specifice

Proiectul de lege prevede doar dreptul creditorului unui instituţii de credit de a solicita despăgubiri atunci când interesele acestuia au fost afectate negativ în urma măsurilor puse în aplicare în cursul unei proceduri de administrare specială desfăşurate cu privire la instituţia de credit respectivă, fără a specifica însă cui revine răspunderea pentru plata despăgubirii către un astfel de creditor [a se vedea articolul 254[1] alineatul (3) din proiectul de lege]. Prin urmare, şi acest element ar trebui specificat în mod expres în proiectul de lege.

Prezentul aviz va fi publicat pe site-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 27 ianuarie 2010.

[semnat]

Preşedintele BCE

Jean-Claude TRICHET

3 A se vedea Raportul de convergenţă BCE, mai 2008, p. 20. A se vedea de asemenea Avizul CON/2009/27.